

Jaarverslag

van de raad van bestuur aan de vennoten
over de jaarrekening 2018

De Watergroep
WATER. VANDAAG EN MORGEN.

2018 | Financieel jaarverslag | Raad Van Bestuur 29 maart 2019

Het voorliggende verslag geeft een toelichting bij de rekeningen 2018 en bij de verschillende bewegingen in de balans en de resultatenrekening, zodat deze in hun juiste context kunnen gesitueerd worden.

Om de leesbaarheid te bevorderen, worden de bedragen in de overzichten hier en daar in x € 1.000 weergegeven. Er wordt telkens aangegeven of de bedragen in € of in x € 1.000 weergegeven worden.

Inleiding

Er hebben zich een aantal belangrijke gebeurtenissen voorgedaan die een zichtbare impact hebben op de rekeningen en hun voorstelling:

- 11 gemeenten en 57 Vivaqua-medewerkers stappen over naar De Watergroep:
 - Op 1 januari 2018 kreeg De Watergroep er 64.500 aftakkingen en 193.000 nieuwe klanten bij.
 - 11 gemeenten uit de Vlaamse Rand rond Brussel stapten uit I.W.V.B./Vivaqua en kozen voor De Watergroep als hun nieuwe drinkwaterleverancier.
 - Dit was meteen de **grootste overname uit de geschiedenis van De Watergroep**. Om deze nieuwe klanten een prima service te bieden, maakten ook 57 Vivaqua-medewerkers de overstap naar De Watergroep.
- De **droogteproblematiek**
 - Je kon er tijdens de zomer niet omheen: de langdurige hitte, gepaard met weken zonder regen kleurden Vlaanderen in groen, geel en oranje: de kleurcodes tegen waterverspilling. En dat al twee zomers op rij. Dat betekent voor een waterbedrijf dus **alle hens aan dek**, vooral ook om de watervoorziening in de **toekomst te garanderen**.
 - De klimaatverandering zet een grote druk op de vraag en het aanbod van ons drinkwater.
 - De drinkwaterbedrijven ontwikkelden op sectorniveau een **actieplan** dat steunt op vijf pijlers en dat de levering van kwaliteitsvol drinkwater moet garanderen, ook in moeilijke periodes.
Het plan heeft vijf belangrijke actiepunten:
 - werken op bronnen
 - samenwerking tussen drinkwaterbedrijven
 - infrastructuur aanpassen
 - innovatie voor de toekomst en niets verloren laten gaan
- Met **Meander** werken we aan een **wendbare organisatie**:
 - Om de grote uitdagingen die ons als waterbedrijf te wachten staan het hoofd te kunnen bieden, hebben we een wendbare organisatie nodig. En dat is waar we aan werken met Meander, het traject waarin we evolueren van een provinciaal aangestuurde naar een procesgerichte organisatie.
 - Een van de grote drijfveren achter Meander is onze **manier van werken stroomlijnen** over de regio's heen. Door één manier van werken in te voeren, werken we niet alleen efficiënter, maar komt er organisatorisch ruimte vrij om in te zetten op betere methodes en nieuwe technologieën met als einddoel: een betere service voor onze klanten.

Op deze en andere punten zal in extenso worden ingegaan in het vervolg van het jaarverslag.

De jaarrekening van De Watergroep over het boekjaar afgesloten op 31 december 2018, sluit af met een balanstotaal van 1.670 miljoen euro en een winst van 28 miljoen euro.

Bespreking van de rekeningen 2018

DE BALANS

Het balanstotaal is gestegen met 85 miljoen euro.

De wijziging van het balanstotaal kan grotendeels toegewezen worden aan de hiervoor besproken gebeurtenissen.

BALANS 2018 – uitgedrukt in x 1.000 euro									
ACTIVA	Code	2017	2018	<> 2017	PASSIVA	Code	2017	2018	<> 2017
Vaste Activa	21/28	1.355.496	1.467.831	112.335	Eigen vermogen	10/15	1.126.794	1.180.695	53.901
Immateriële vaste activa	21	20.656	29.178	8.521	Kapitaal	10	662.389	691.552	29.163
					Herwaarderingsmeerwaarden	12	127.677	118.103	-9.574
Materiële vaste activa	22/27	1.322.952	1.426.305	103.353	Reserves	13	155.554	188.091	32.537
Terreinen en gebouwen	22	258.120	254.835	-3.285	Overgedragen winst/verlies	14	79.998	85.050	5.052
Installaties, machines en uitrustingen	23	886.909	964.602	77.692	Kapitaalsubsidies	15	101.177	97.900	-3.277
Meubilair en rollend materieel	24	6.203	7.057	854	Voorzieningen en uitgestelde belastingen	16	20.683	26.699	6.016
Activa in aanbouw en vooruitbetalingen	27	171.719	199.811	28.092	Schulden	17/49	437.577	462.944	25.368
Financiële vaste activa	28	11.888	12.349	461	Schulden op meer dan één jaar	17	240.402	255.552	15.150
Vlottende activa	29/58	229.558	202.508	-27.050	Financiële schulden	170/4	240.402	255.552	15.150
Vorderingen op meer dan één jaar	29	1.021	899	-122	Vooruitbetalingen op bestellingen	176	0	0	0
Vorraden en bestellingen in uitvoering	3	5.654	7.906	2.251	Schulden op ten hoogste één jaar	42/8	176.291	191.862	15.572
Vorderingen op ten hoogste één jaar	40/41	157.169	163.674	6.505	Schulden +1j die binnen het jaar vervallen	42	20.511	21.661	1.150
Handelsvorderingen	40	111.786	113.004	1.218	Handelsschulden	44	102.065	107.380	5.314
Overige vorderingen	41	45.383	50.670	5.287	Ontvangen vooruitbetalingen	46	31.348	31.875	527
Geldbeleggingen	50/53	51.941	5.000	-46.941	Schulden m.b.t. belastingen, bezoldigingen en sociale lasten	45	7.661	8.137	476
Liquide middelen	54/58	11.765	23.257	11.492	Overige schulden	47/48	14.705	22.809	8.104
Overlopende rekeningen	490/1	2.008	1.772	-236	Overlopende rekeningen	492/3	20.884	15.530	-5.354
Totaal ACTIVA	20/58	1.585.054	1.670.339	85.285	Totaal PASSIVA	10/49	1.585.054	1.670.339	85.285

Overname gemeenten I.W.V.B. en Vivaqua

Als gevolg van het verdwijnen van I.W.V.B. en de uittreding van Vivaqua, nam De Watergroep op 1 januari 2018 de drinkwatervoorziening over van 11 gemeenten uit de Vlaamse rand rond Brussel. 2 gemeenten traden ook toe als Riopact-vennoot en vertrouwen daardoor ook hun volledige rioleringsbeheer toe aan De Watergroep.

De overname beïnvloedt de positie van het kapitaal, de vaste activa (leidingennet en handelsfonds) en de financiële positie:

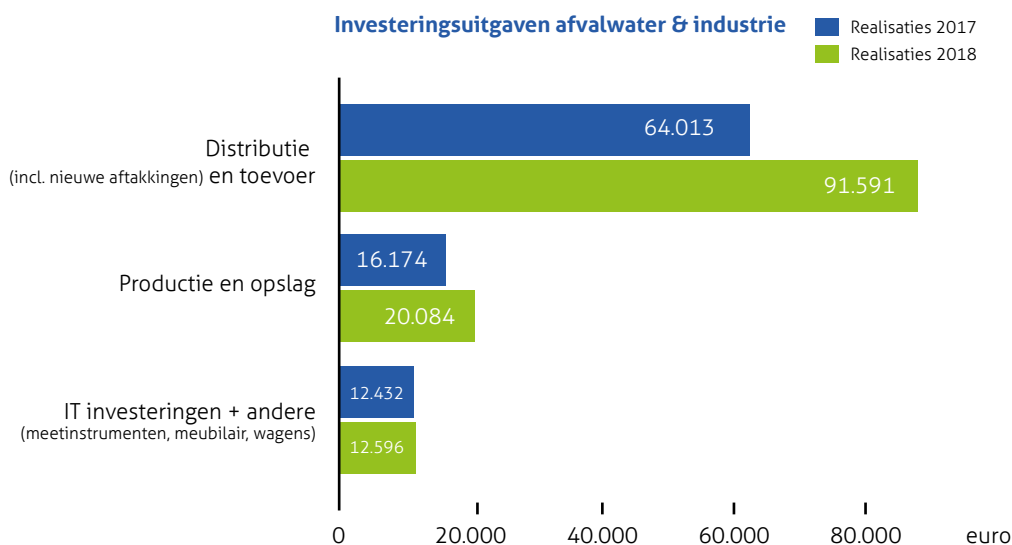
RUBRIEK	OVERNAME VIVAQUA/IWVB	BEDRAG IN X 1000€
23/24	Overgenomen infrastructuur - Boekwaarde op 1/1/2018	73.354
21	Handelsfonds	17.230
	Totale overnameprijs	90.584
55/17	Cashvergoeding	61.893
10	Volgestort aandelen	28.366
4893x	Bonus	325

De waarde van de overgenomen infrastructuur werd bepaald op 73,4 miljoen euro. Het handelsfonds bedraagt 17 miljoen euro en wordt afgeschreven over vijf jaar. De vennoten werden deels vergoed met aandelen (28,4 miljoen euro) en het belangrijkste deel met cash (61,9 miljoen euro). Door de gunstige kassituatie van De Watergroep, kon een groot deel van het overnamebedrag met beschikbare middelen betaald worden. Er werd bijkomend een lening afgesloten van 15 miljoen euro.

21/22/27 Immateriële (+ 8,5 miljoen euro) en materiële vaste activa (+ 103,4 miljoen euro)

Het grootste deel van de stijging van de immateriële en materiële vaste activa kan toegeschreven worden aan de **overname** van de I.W.V.B./Vivaqua-gemeenten (zie overname gemeenten I.W.V.B./Vivaqua).

Daarnaast heeft De Watergroep een ambitieus **investeringsprogramma**. Om ook in de toekomst de kwaliteit en de kwantiteit van het drinkwater te kunnen garanderen, zal er de komende jaren flink geïnvesteerd moeten worden in het drinkwaterapparaat.

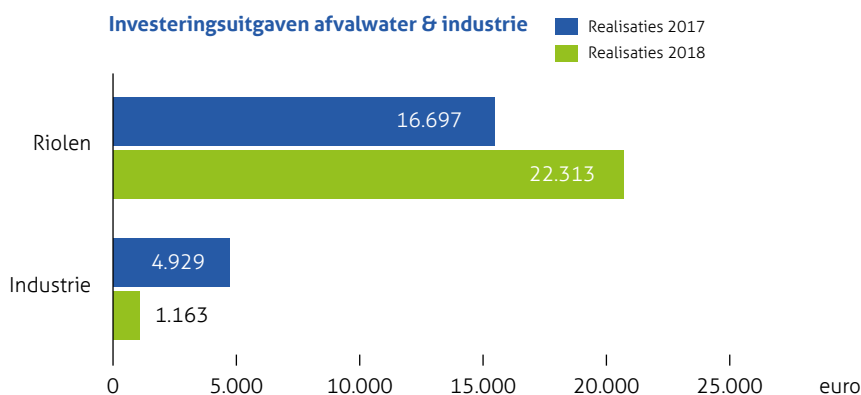

Voor **distributie en toevoer** wordt de **tijdige vervanging van de ouder wordende leidingen** beoogd. De investeringsuitgaven voor distributie en toevoerleidingen (inclusief nieuwe aftakkingen) stegen in 2018 tot 91,5 miljoen euro. Het investeringsritme is de laatste jaren sterk opgedreven.

Voor de investeringen in **productie en opslag** ligt de **focus op renovatie en bronbescherming**. Dit kadert volledig in het actieplan om drinkwaterschaarste in de toekomst te vermijden. De investeringsuitgaven voor productie en opslag liggen hoger dan in 2017. Een aantal grote werken die stillagen of vertraging hadden opgelopen kenden dan toch hun doorstart in 2018:

- Het waterproductiecentrum **De Blankaart**, dat 22% van het in West-Vlaanderen geleverde water produceert, is aan renovatie toe. Er werd een masterplan opgemaakt dat in de volledige vernieuwing van de infrastructuur voorziet: nieuwe waterbehandeling met state-of-the-art technologie, renovatie spaarbekken, logistiek gebouw met bezoekerscentrum en kantoorruimte. De bouwkundige werken die de eerste fase uitmaken van het masterplan werden na het faillissement van de oorspronkelijke aannemer Gabecon verdergezet door de THV Persyn (2,7 miljoen euro).
- Het **waterproductiecentrum** Eeklo (3 miljoen euro) kreeg een grondige renovatiebeurt.
- Ook in ons grootste waterproductiecentrum van **Kluizen** werden grote werkzaamheden uitgevoerd. De betonconstructie van het inname-, bezink- en pompkanaal van spaarbekken 1 dateert van de jaren 70. Een betonrenovatie drong zich dan ook op (1 miljoen euro). Ook de innamepompen naar dit spaarbekken krijgen een vervangbeurt (0,7 miljoen euro).

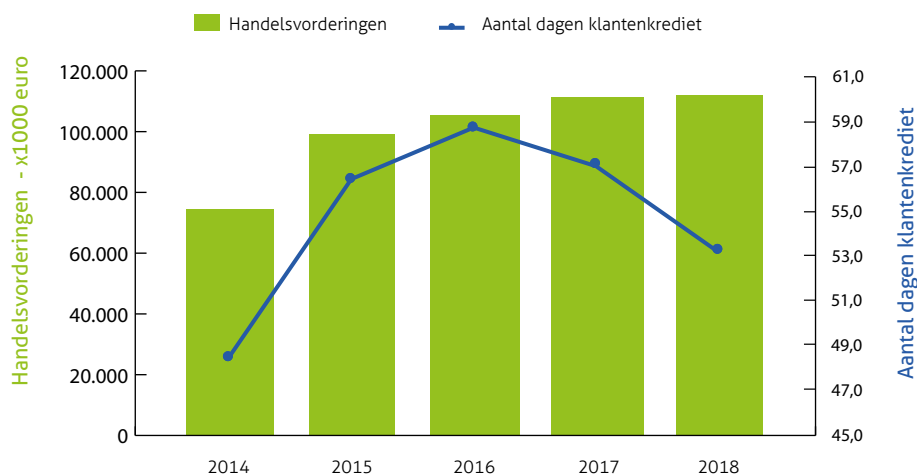
Voor **afvalwater** stijgen de investeringsuitgaven tot 22,3 miljoen euro.

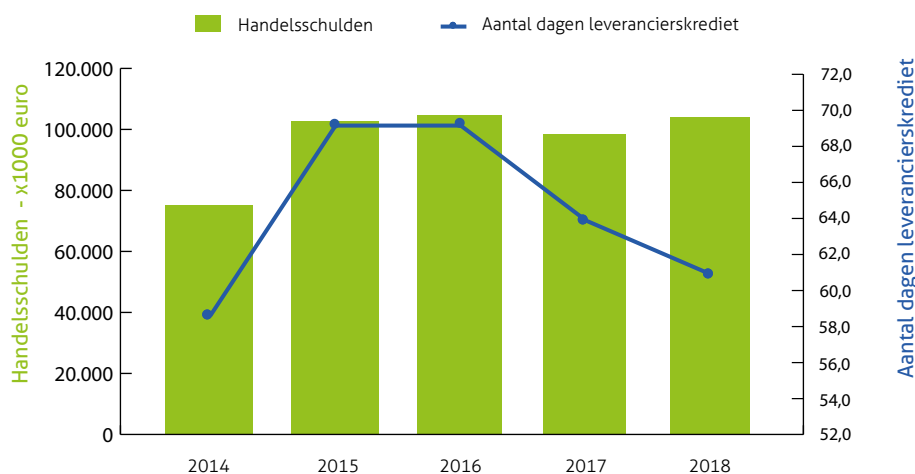
Bij de **industriële projecten** zien we grote schommelingen in de investeringsuitgaven. Dit is geen parameter om het succes van deze divisie te meten. Afhankelijk van het type contract wordt de investering al dan niet voorgefinancierd door De Watergroep. In 2017 werd de installatie bij Agristo gebouwd, deze werd in 2018 in gebruik genomen. In 2018 werd het nieuwe project bij AB Inbev opgestart.

40 Handelsvorderingen (+ 1,2 miljoen euro) – 44 Handelsschulden (+ 5,3 miljoen euro)

De openstaande **handelsvorderingen** stijgen met 1,2 miljoen euro t.o.v. eind 2017. Gezien de omzetstijging van 9% die hoofdzakelijk haar oorzaak vindt in de overname, zou je verwachten dat de stijging in de handelsvorderingen groter zou zijn dan de huidige 1,1%. In 2018 werd er een **'opkuisactie'** ondernomen met betrekking tot oude openstaande handelsvorderingen die zich in de gerechtelijke invorderingsfase bevonden. Er werden 8.633 dossiers geïdentificeerd als niet invorderbaar en er werd voor 4,5 miljoen euro aan **oninvorderbare handelsvorderingen afgeboekt**. Deze actie heeft uiteraard een positief effect op het openstaande saldo van de handelsvorderingen. Deze opkuis had echter geen resultaatimpact. Aangezien het allemaal oude dossiers betreft, werd er in het verleden reeds een waardevermindering op deze handelsvorderingen geboekt. Conform de waarderegels wordt op handelsvorderingen ouder dan één jaar een waardevermindering van 50% geboekt, op handelsvorderingen ouder dan twee jaar 100%.

Bij de **handelsschulden** zien we een stijging van 5,3 miljoen euro. Daarmee komen ze terug op het niveau van 2016.

Het aantal dagen klantenkrediet (53) blijft nog steeds lager dan het aantal dagen leverancierskrediet (61), hetgeen een positieve impact heeft op de liquiditeit van de onderneming.

50/58 Geldbeleggingen en liquide middelen (-35,5 miljoen euro)

De kaspositie van De Watergroep daalt met 35,5 miljoen euro t.o.v. 2017. Dit is hoofdzakelijk het gevolg van de overname.

DE KASSTROMEN 2018 - Bedragen in x € 1000		
Winst	9905	28.014
Afschrijvingen	63	93.187
Voorzieningen en waardeverminderingen	16	6.016
Handelsvorderingen	40, 41, 490/1	-6.269
Handelsschulden	44, 46, 45, 47/48, 492/3	9.068
Voorraden	3	-2.251
Operationele kasstromen		127.765
Immateriële vaste activa	21	-8.521
Materiële vaste activa	22/27	-103.353
Financiële vaste activa	28	-461
Afschrijvingen		-93.187
Investeringskasstroom		-205.522
Schulden op meer dan 1 jaar	17	15.150
Schulden op minder dan 1 jaar	42, 43	1.150
Kapitaal / Kapitaalsubsidies	10, 15	25.887
Financiële kasstroom		42.186
KASSTROOM		-35.571

Zoals eerder aangehaald, staat De Watergroep in de toekomst voor grote uitdagingen. Er werd een meerjarenplan uitgewerkt om deze uitdagingen het hoofd te kunnen bieden. Een ambitieus investeringsplan maakt deel uit van dit plan. In 2016 werd een tariefverhoging van gemiddeld 16% toegestaan door de Waterregulator om deze investeringen te kunnen financieren. Dit tarief werd vastgelegd voor een periode van 6 jaar. In 2017 genereerde de hogere omzet een positieve kasstroom waardoor het jaar afsloot met een kasoverschot van 63,7 miljoen euro.

Ook in 2018 genereerde De Watergroep een **positieve operationele kasstroom** (129,5 miljoen euro). Dit liet haar toe om een groot deel van de **overname** van de gemeenten uit de Vlaamse rand rond Brussel, als ook de aantrekkelijke **investeringsuitgaven** te financieren met eigen middelen.

10 Kapitaal (+29,2 miljoen euro)

De **overgenomen** I.W.V.B./Vivaqua-gemeenten werden niet enkel met cash vergoed, maar verkregen ook een deelname in het aandelenkapitaal van De Watergroep (28,4 miljoen euro).

De gemeente Aarschot, die in 2014 toetrad als **Riopact**-vennoot, verkreef conform de overeenkomst een bijkomend aandeel in het kapitaal van 0,8 miljoen euro.

12 Herwaarderingsmeerwaarden (- 9,5 miljoen euro) – 13 Reserves (+ 32,5 miljoen euro)

Om een correcter beeld te geven van het vermogen van de onderneming werden in 2012 de drinkwateraftakkingen geactiveerd. De herwaardering van de aftakkingen die dateren van voor 2012 werden via het eigen vermogen (code 12) verwerkt. Overeenkomstig artikel 57, §3, 1° KB W. Venn. wordt de herwaarderingsmeerwaarde (code 12) tot het beloop van de op de meerwaarde geboekte afschrijvingen (9,5 miljoen euro) overgeboekt naar de beschikbare reserve (code 13). De commissie voor boekhoudkundige normen beveelt deze overboeking aan omdat daardoor een getrouwer beeld wordt gegeven van de vermogenstoestand van de onderneming. Het saldo van de herwaarderingsmeerwaarde op de aftakkingen bedraagt 118 miljoen euro op 31-12-2018.

Het **resultaat van de divisie drinkwater** (+23 miljoen euro) wordt toegevoegd aan de **onbeschikbare reserves**. Globaal gezien worden onder de post 'onbeschikbare reserves' deze reserves opgenomen waarover de algemene vergadering volgens de statuten niet bij gewone meerderheid vrij kan beschikken of waarop de vennoten in geval van uittreding of uitsluiting geen recht hebben. Deze bijzondere formaliteiten beklemtonen het permanente karakter van de reserve en duiden op het engagement van De Watergroep om de verworven inkomsten te **investeren** in een infrastructuur die de **kwaliteit en de kwantiteit** van het drinkwater ook **in de toekomst** zal blijven **garanderen**.

14 Overgedragen winst/verlies (+ 5 miljoen euro)

Het resultaat van de rioolactiviteit (4,7 miljoen euro) en van de business unit Industrie en Services (0,3 miljoen euro) is toegevoegd aan het overgedragen resultaat.

16 Voorzieningen en uitgestelde belastingen (+ 6 miljoen euro)

In de loop van 2017 werd de impact duidelijk van het doorheen de tijd opgestapelde fosfaat in het slib van de **spaarbekkens**. Een interne studie, ondersteund door metingen van VITO, toonde aan dat het fosfaat dat zich in de loop van de tijd heeft afgezet in het slib een zware impact heeft op de bedrijfsvoering van de waterwinning. Maatregelen om de aanvoer van fosfaat te verminderen zullen geen effect hebben zolang de interne bron van fosfaat niet wordt

aangepakt. Vandaar dat werd beslist over te gaan tot **ruiming van dit sediment** in de volgende jaren. De totale kostprijs werd geraamd op 27 miljoen euro. Omdat men er initieel van uitging dat de werken binnen de drie jaar zouden aanvatten, werd in 2017 reeds een voorziening van 9,5 miljoen euro aangelegd.

Gezien de complexiteit, de nog lopende studies en het feit dat de werken goed gepland moeten worden om de continuïteit van de drinkwatervoorziening te allen tijde te blijven garanderen, zullen de noodzakelijke werken pas ten vroegste in 2021 kunnen aanvangen. Daarom werd beslist de voorziening over 4 jaar te spreiden in plaats van de initieel vooropgestelde 3 jaar. Conform deze beslissing werd in 2018 een bijkomende **voorziening voor grote herstellings- en onderhoudswerken** aangelegd van **4,6 miljoen euro**.

Een tweede opvallende voorziening is deze aangelegd in het kader van de **'budgetneutraliteit'**.

Bij de invoering van de nieuwe tariefstructuur in 2016 werd door minister Schauvliege bepaald dat dit 'budgetneutraal' diende te gebeuren. De Watergroep heeft met de beschikbare informatie een zo goed mogelijke inschatting gemaakt van de tarieven die pasten binnen de voorwaarden van de budgetneutraliteit. Bij nacalculatie bleek de omzet 2,3 miljoen euro hoger te liggen dan in 2015. In overleg met de waterregulator werd beslist dat De Watergroep de **'meeromzet' van 2016** zou **compenseren door een gereduceerde indexering** toe te passen op de **drinkwatertarieven van 2019**. Aangezien deze eenmalige gereduceerde indexering een gekend element is in de nabije toekomst waarvan de impact vaststaat, werd er in 2018 een **voorziening voor overige kosten en risico's** aangelegd voor **2,3 miljoen euro**.

170/174 -42 -43 Financiële schulden (+ 16,3 miljoen euro)

In 2018 werd in totaal voor een bedrag van 33,7 miljoen euro kredieten afgelost. In dit bedrag is een lening van 15 miljoen euro begrepen die vervroegd werd terugbetaald. Deze lening werd vervangen door een lening aan gunstigere voorwaarden. Er werden bijkomend nog 2 leningen afgesloten voor een totaal bedrag van 35 miljoen euro.

We geven hieronder de evolutie van het openstaand leningsbedrag en de looptijd van de laatste 5 jaar.

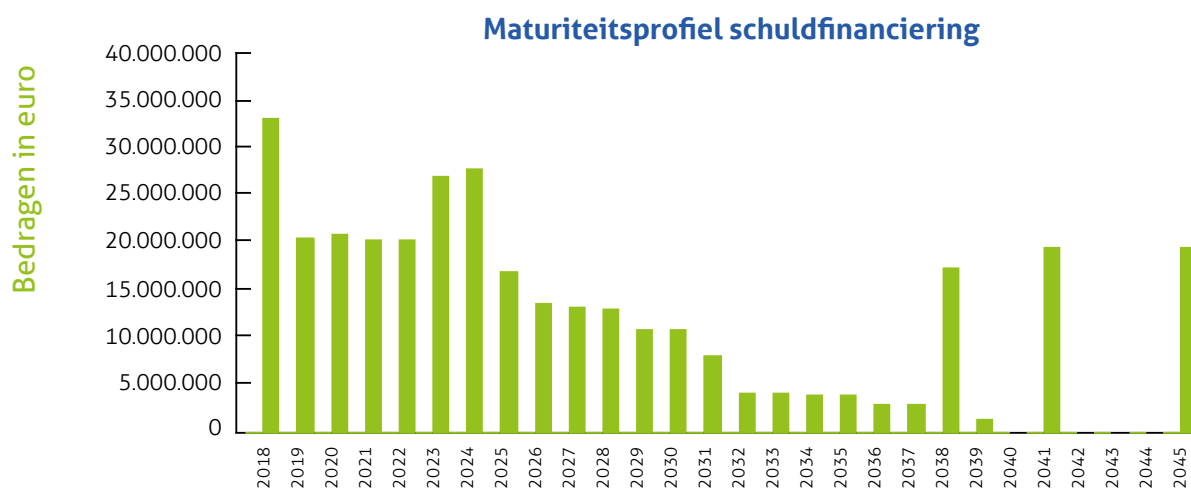
OPENSTAAND LENINGSBEDRAG EN LOOPTIJD IN X1000€					
Looptijd	2014	2015	2016	2017	2018
Vlottend	33.835	23.960	22.340	20.720	19.100
Jaarlijks	-	12.000	10.800	9.600	8.400
3-jaarlijks	25.191	23.592	21.987	20.399	24.911
5-jaarlijks	73.181	66.287	60.010	53.746	47.508
Ethias Var 10j	80.000	60.000	-	-	-
Vast10	18.439	37.325	34.211	31.097	26.921
Vast12	-	-	20.000	18.333	31.667
Vast15	24.000	22.500	41.000	38.167	35.333
Vast20	-	20.000	19.000	28.000	42.563
Vast25	-	-	20.000	20.000	20.000
Vast30	-	20.000	20.000	20.000	20.000
Totaal	254.647	285.663	269.349	260.063	276.402

Na de schuldopbouw in 2015 als gevolg van de financiering van de overname van IWM, kon de schuld terug afgebouwd worden door de positieve cashflow in 2016 en 2017. In 2018 werd geleend om de overname van de I.W.V.B.-gemeenten te financieren. Zoals reeds eerder vermeld, dient opgemerkt dat De Watergroep niet het hele overnamebedrag geleend heeft, maar ook een groot deel met eigen kasmiddelen betaalde.

Er werd gebruikgemaakt van de gunstige marktomstandigheden om de leningen op langere termijn vast te zetten, namelijk 12 en 20 jaar. Hierdoor verhogen we de gewogen gemiddelde looptijd van de gehele leningenportefeuille.

Looptijd	2014	2015	2016	2017	2018
Gewogen gemiddelde looptijd	6,29	7,21	9,51	9,30	9,93

Onderstaande grafiek geeft de spreiding weer van de aflossingen van de huidige openstaande schuld over de jaren heen. De piek in 2018 heeft betrekking op de vervroegde terugbetaling van de schuld van 15 miljoen euro waarvan hier boven sprake.

48 Overige schulden (+ 8,1 miljoen euro)

Sinds 2005 staan de drinkwaterbedrijven niet alleen meer in voor de productie en levering van drinkwater, maar hebben ze ook de decretale verplichting om het aan de abonnees geleverde water te saneren. Om aan deze saneringsverplichting te kunnen voldoen, werken de drinkwaterbedrijven samen met een aantal partners. De afvoer van afvalwater (gemeentelijke sanering) gebeurt in samenwerking met de rioolbeheerders, veelal gemeenten en intercommunales. Voor de zuivering van afvalwater (bovengemeentelijke sanering) werd een contract afgesloten met Aquafin NV.

Om de kosten van afvoer en zuivering van het geleverde water te dekken, wordt aan de **abonnee** een **saneringsbijdrage** aangerekend. Deze bijdrage wordt als onderdeel van de integrale prijs voor het leveren van water opgenomen in de waterfactuur. Via de waterfactuur betaalt de consument zowel voor de productie en levering van het drinkwater, als de afvoer en zuivering van het afvalwater. Aan de **private waterwinners** wordt door de aanrekening van een **vergoeding** een deelname gevraagd in de saneringskost.

Het **eenheidstarief van de saneringsbijdrage/vergoeding** wordt bepaald onder toezicht van de Economisch Toezichthouder VMM rekening houdend met de kosten van Aquafin, de verwachte opbrengsten en de begrootte werkingstoelagen.

De bovengemeentelijke bijdragen van de abonnees zijn ontoereikend om de kosten voor zuivering te dragen. Om dit tekort op te vangen wordt er jaarlijks voorzien in een **werkingstoelage uit het MINA-fonds**. Er wordt gewerkt met voorschotten, waarna er per werkingsjaar een afrekening wordt gemaakt. De afrekening kan resulteren in een bijkomende vordering op, hetzij een schuld ten aanzien van het MINA-fonds. In het verleden werd het al dan niet batig **saldo overgedragen** naar het volgende werkingsjaar.

Het besluit van de Vlaamse Regering van 18 maart 2016 houdende de algemene werkingstoelage aan de exploitanten van een openbaar waterdistributienetwerk, regelt voortaan de uitbetaling van de voorschotten van de werkingstoelage alsook de afrekening. Dit besluit stelt expliciet dat de werkingstoelage voor **elk jaar afzonderlijk** moet worden **afgerekend**. De verrekening van deze saldi gebeurt dan in de toekomstige voorschotten van de werkingstoelage. Conform de nieuwe regels van bovenvermeld besluit werden de **historische saldi van 2005 t.e.m. 2016 verrekend in de in 2018 uitbetaalde voorschotten**. De totale uitstaande schuld ten aanzien van het MINA-fonds eind 2017, zijnde een cumul van de werkingsjaren 2005 tot en met 2017, bedroeg 2,4 miljoen euro. Eind 2018 en bij voorlopige afrekening van de werkingsjaren 2017 en 2018 bedroeg de schuld ten aanzien van het MINA-fonds 10,4 miljoen euro. Dit bedrag zal verrekend worden in de voorschotten van de toekomstige jaren.

492/3 Overige rekeningen (-5,4 miljoen euro)

Eind 2017 werd beslist bijkomend 1,9 miljoen euro in het pensioenfonds te storten. De betaling vond pas plaats in 2018 (code 492).

Voor de aanleg van leidingen wordt in bepaalde gevallen een **tussenkomst van derden** gevraagd in de financiering. Voor aanvang van de werken wordt er een voorschot opgevraagd (code 46). Bij beëindiging van de werken wordt dit voorschot verrekend en in mindering gebracht van de investeringskost.

Eind 2017 werden heel wat **'oude' voorschotten** afgerekend. Deze werden voorlopig op de overlopende rekening van het passief geboekt (code 493 - 2,8 miljoen euro). In 2018 werden de afgerekende bedragen conform de waarderingsregels in mindering gebracht van de aanschaffingswaarde van overeenkomstige activa (23).

DE RESULTATENREKENING

De Watergroep sluit haar resultatenrekening van boekjaar 2018 af met een **winst van 28 miljoen euro**.

BEDRIJFSRESULTAAT

De Watergroep realiseert een **bedrijfswinst van 27 miljoen euro**. Het lagere resultaat t.o.v. 2017 (30,7 miljoen euro) is hoofdzakelijk toe te wijzen aan de divisie afvalwater (zie infra 'resultatenrekening per divisie'). Zowel het resultaat van de RioPact-vennoten, Riopact (business unit (BU) Riolen & stille handelsvennootschap (SHV)) als de sanering van de niet-vennoten valt lager uit dan vorig jaar (-3,1 miljoen euro).

RESULTATENREKENING 2018 - UITGEDRUKT IN X1000€	CODE	REAL. 2017	REAL. 2018	<> 2017
BEDRIJFSOPBRENGSTEN	70/76A	703.064	755.878	52.814
Omzet	70	613.983	669.064	55.082
Drinkwater		283.400	311.098	27.698
Vastrecht drinkwater		41.244	43.529	2.285
Verbruik drinkwater		215.586	238.196	22.610
Andere omzet drinkwater		26.570	29.373	2.803
Sanering		316.749	339.459	22.710
Saneringsbijdrage/Vergoeding		305.942	328.311	22.370
Dienstverlening sanering		10.808	11.148	340
Afvalwater (excl. Sanering)		10.333	14.906	4.573
Industrie & services		3.501	3.602	101
Voorraad goederen in bewerking	71	-210	668	877
Geproduceerde vaste activa	72	7.032	5.216	-1.816
Andere bedrijfsopbrengsten	74	78.094	80.078	1.984
Werkingsstoelage Mina-fonds		57.438	60.923	3.485
Diverse operationele opbrengsten		20.656	19.155	-1.501
Niet-recurrente bedrijfsopbrengsten	76A	4.165	851	-3.314
BEDRIJFSKOSTEN	60/66A	-672.384	-728.895	-56.511
Handelsgoederen, grond- en hulpstoffen	60	-6.581	-6.497	84
Diensten en diverse goederen	61	-446.913	-495.401	-48.488
Kosten sanering		-348.284	-372.762	-24.478
Andere diensten en diverse goederen		-98.630	-122.639	-24.009
Water voor doorverkoop		-28.999	-38.694	-9.694
Werken aannemers		-17.971	-23.143	-5.172
Chemische producten		-4.753	-5.490	-738
Onderhoud infrastructuur & electriciteit		-15.086	-15.766	-680
Informatica		-8.709	-9.594	-885
Overige diensten en diverse goederen		-23.112	-29.951	-6.839
Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen	62	-103.276	-110.270	-6.994
Afschrijvingen op vaste activa	630	-81.923	-88.047	-6.124
Waardevermind. voorraden en handelsvorderingen	631/4	-2.224	876	3.100
Voorzieningen voor risico's en kosten	635/7	-13.077	-6.016	7.061
Andere bedrijfskosten	640/8	-18.319	-23.068	-4.749
Taks waterleveringen en oppervlaktewater		-8.670	-9.326	-656
Minderwaarden op handelsvorderingen		-3.974	-8.784	-4.809
Diverse operationele kosten		-5.675	-4.958	717
Niet-recurrente bedrijfskosten	66A	-70	-473	-403
BEDRIJFSRESULTAAT (INCL. NT. RECURRENTE KOSTEN & OPBR.)		30.681	26.983	-3.698

Het resultaat van de divisie drinkwater blijft op hetzelfde niveau als 2017, wanneer we de resultatenrekening bekijken, zien we echter enkele opvallende bewegingen. Deze zijn toe te schrijven aan een aantal belangrijke gebeurtenissen in 2018 die in de inleiding reeds kort werden toegelicht. We gaan hier verder dieper op in.

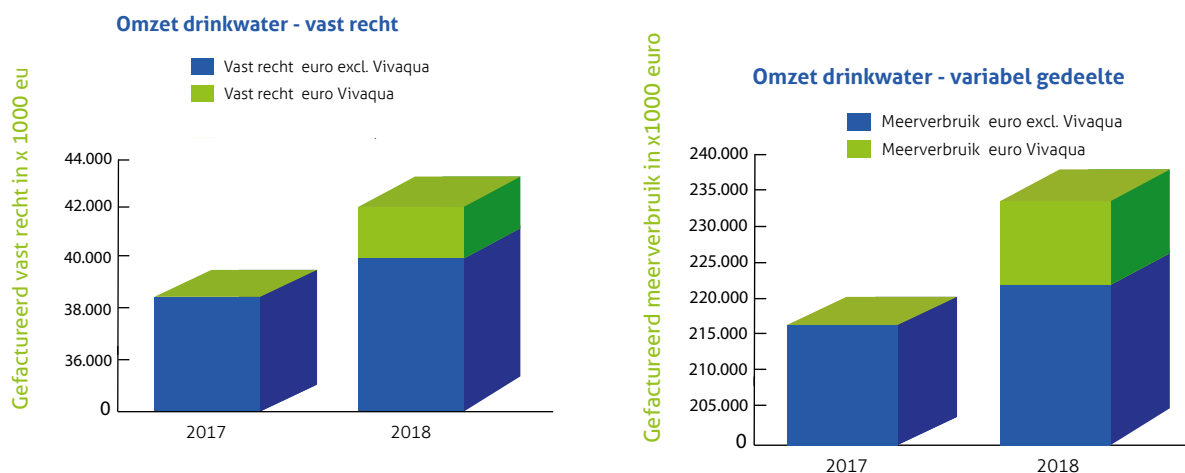
OVERNAME GEMEENTEN I.W.V.B. EN VIVAQUA

Zowel aan kostenkant als aan opbrengstenzijde zien we een stijging van om en bij de 8%. Deze stijging kan grotendeels toegeschreven worden aan de overname van de 11 gemeenten uit de Vlaamse Rand rond Brussel.

70 Omzet

De drinkwateromzet steeg met 27,7 miljoen euro t.o.v. 2017.

De 11 overgenomen gemeenten brengen 2,2 miljoen euro extra aan **vastrecht** in het laatje en van de 7,05 miljoen m³ water die extra gefactureerd werden in 2018 kan 6,62 miljoen m³ op het conto van de I.W.V.B./Vivaqua-gemeenten geschreven worden (+12,5 miljoen euro **meerverbruik**). De rest van de stijging van de omzet uit de variabele drinkwatercomponent kan quasi volledig worden toegeschreven aan het **hogere tarief** door toepassing van de in het tariefplan bepaalde **index** van 3,21%.

70 Inkomsten sanering – 74 MINA – 61 Kosten sanering

Door de overgenomen gemeenten stijgt de **omzet uit sanering** met 18,9 miljoen euro (gemeentelijke sanering +10,7 miljoen euro, bovengemeentelijke +8,2 miljoen euro). De kosten voor de zuivering en afvoer van het water (code 61 – sanering), en ook de werkingstoelage uit het MINA-fonds (code 74 – Werkingstoelage MINA-fonds) stijgen in dezelfde grootteorde.

61 Andere diensten en diverse goederen – 62 personeelskosten

De overgenomen gemeenten genereren niet enkel inkomsten. Al deze nieuwe klanten voorzien van drinkwater heeft natuurlijk ook een kostenzijde.

De nodige extra leveringshoeveelheid **water** wordt opgevangen door **aankopen bij Vivaqua** (+6,9 miljoen euro – code 61 - Water voor doorverkoop). Er werd een overeenkomst afgesloten voor de komende 18 jaar.

57 Vivaqua-medewerkers maakten de overstap naar De Watergroep. De medewerkers bleven nog tot 31 maart 2018

binnen Vivaqua werken. De kosten die in deze overgangperiode gemaakt werden door Vivaqua om de waterdienst in de 11 gemeenten operationeel te houden (personeelskost, wateranalyses ...) werden aangerekend aan De Watergroep (+2,6 miljoen euro – code 61 - Overige diensten en diverse goederen). Vanaf 1 april maakten de medewerkers definitief de overstap en staan zij ook op de loonlijst van De Watergroep. De directe impact op de loonkost kan voor 2018 ingeschat worden op 3,7 miljoen euro (code 62 - Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenlast). De **rest van de stijging van de personeelskost** vindt zijn oorsprong in de verhoging van de **pensioenbijdrage** van 52,5% naar 54,5%, de **indexering** van de lonen met 2% vanaf 1 oktober 2018 en de reguliere baremieke verhogingen.

630 Afschrijvingen op vaste activa

Geen levering van drinkwater zonder een leidingnet. De overgenomen drinkwaterinfrastructuur vertegenwoordigde op 1 januari 2018 een boekwaarde van 57 miljoen euro en werd aan deze waarde in de boeken van De Watergroep opgenomen. De afschrijvingen op de **overgenomen leidingen** bedragen 1,8 miljoen euro voor 2018.

Bij de overname werd ook de commerciële waarde (clienteel, toekomstige omzet, ...) vergoed. Er werd een bedrag van 17,2 miljoen euro **goodwill** geboekt. Dit bedrag wordt afgescheven over 5 jaar, goed voor een bijkomende afschrijvingskost van 3,4 miljoen euro in 2018.

DROOGTEPROBLEMATIEK

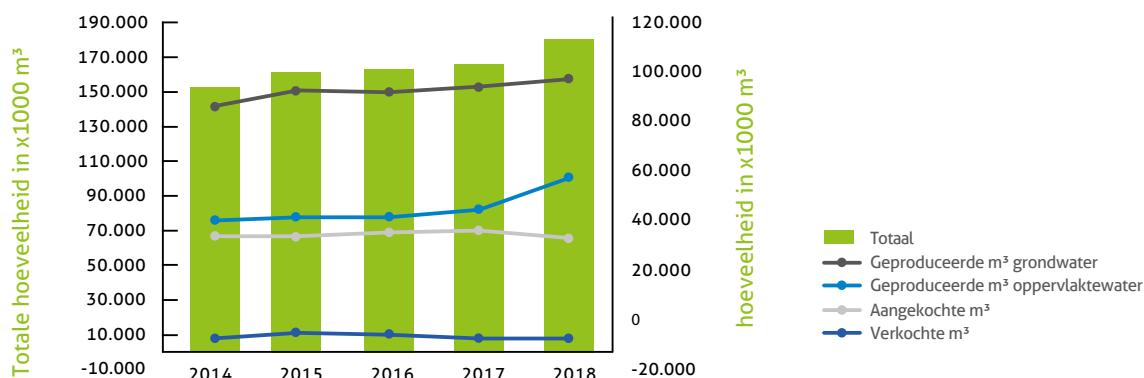
61 Diensten en diverse goederen – 64 Andere bedrijfskosten

De klimaatverandering zet een grote druk op de vraag en het aanbod van ons drinkwater. Periodes van grote droogte zoals we ze ook de voorbije zomer kenden, doen de vraag naar drinkwater stijgen, terwijl de bronnen moeilijker aangevuld geraken.

De Watergroep wapent zich om ook in moeilijke periodes kwaliteitsvol drinkwater te garanderen. Naast het optimaal beheren van de verschillende bronnen (zowel grond- als oppervlaktewater) en de renovatie van de waterproductiecentra is een goede samenwerking tussen de drinkwaterbedrijven van groot belang.

Hieronder vindt u de evolutie van het beschikbaar volume drinkwater van 2014 tot en met 2018. We zien een aantal opmerkelijke stijgingen. In 2015 stijgt het beschikbaar volume van 153 miljoen m³ tot 162 miljoen m³. Deze stijging heeft betrekking op de overname van I.W.M. op 31 december 2014. De stijging in 2017 geeft duidelijk de gevolgen van de lange periode van droogte weer. De nood aan 'extra' water werd opgevangen door de grondwaterproductie op te drijven (+2,6 miljoen m³) en meer water aan te kopen bij de collega-waterbedrijven (+2,6 miljoen m³). De stijging in 2018 heeft vooral te maken met de **overname van de I.W.V.B/Vivaqua**-gemeenten. Zoals hierboven vermeld, werd het benodigde drinkwater aangekocht bij Vivaqua.

Beschikbaar volume drinkwater

In 2018 zien we buiten de stijging van het volume ook een **verschuiving tussen de verschillende bronnen**.

Door renovatiewerken aan een aantal grote oppervlaktewaterwinningen (Kluizen, Dikkebus) werd er minder drinkwater geproduceerd op basis van oppervlaktewater. Deze volumes werden opgevangen door meer aankopen bij derden en extra productie van grondwater. Deze verschuiving zie je ook terug in de resultatenrekening:

- Code 61 – Chemische producten: Alhoewel de prijzen van de chemicaliën met bijna 30% stegen in 2018, stegen de kosten niet evenredig. En dit door een lagere productie van drinkwater op basis van oppervlaktewater.
- Code 61 – Water voor doorverkoop: Er werd extra water aangekocht bij de collega-waterbedrijven en dat vooral in de regio West- en Oost-Vlaanderen.
- Code 640/8 – Taks waterleveringen: Doordat er in 2017 en 2018 meer grondwater werd geproduceerd, zien we een duidelijke stijging in de heffing op het opgepompte drinkwater (+0,6 miljoen euro).

MEANDER

61 Diensten en diverse goederen

In 2017 ging het project Meander van start. De provinciale structuren worden verlaten en vervangen door een procesgeoriënteerde organisatie.

De uitbouw van een **procesgerichte organisatie** is een intensief proces dat verschillende aspecten omvat zoals procesvernieuwingen, organisatorische veranderingen, IT-aanpassingen en de introductie van een nieuwe cultuur bij alle medewerkers. Omdat dit zeer specifieke kennis en aanpak vereist rond businessanalyse en -transformatie werd hiervoor **externe ondersteuning** gezocht. Hiervoor werd een budget uitgetrokken van 0,3 miljoen euro (Code 61 – Overige diensten en diverse goederen).

De bestaande **IT-toepassingen** worden geïmpacteerd door de nieuwe organisatie en de kost voor de nodige aanpassingen bedroeg 558.000 euro (code 61 – informatica) in 2018.

FINANCIËEL RESULTAAT

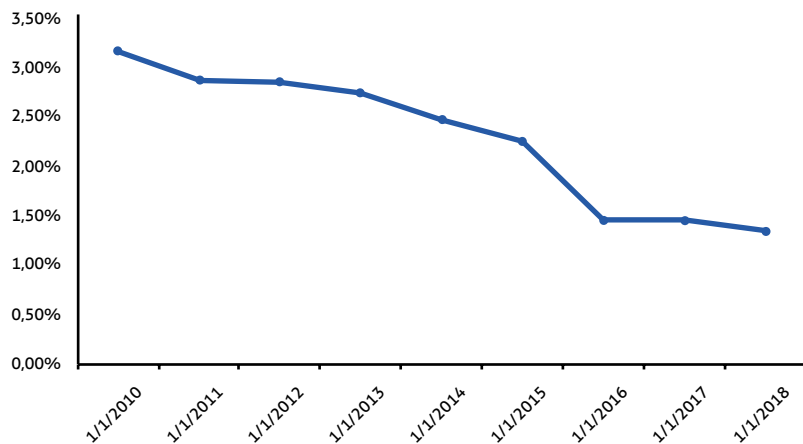
Het financieel resultaat van De Watergroep bedraagt +1 miljoen euro en ligt hiermee quasi op het niveau van het vorige boekjaar.

RESULTATENREKENING 2016 – uitgedrukt in x 1.000 euro	Code	2017	2018	<> 2017
FINANCIËLE OPBRENGSTEN	75/76B	4.897	4.865	-32
Opbrengsten uit vlottende activa	751/7	170	146	-24
Kapitaalsubsidies	753	4.727	4.719	-8
FINANCIËLE KOSTEN	65/66B	-3.852	-3.833	18
Kosten van schulden	650	-3.821	-3.811	9
Andere financiële kosten	652/9	-31	-22	9
FINANCIËEL RESULTAAT (incl. niet-recurrente financiële kosten/opbrengsten)		1.045	1.031	-14

De toename van de uitstaande schuld met 16,3 miljoen euro (zie rubriek 17-42 van de balans) werd volledig gecompenseerd door een verlaging van de gemiddelde interestvoet, in het bijzonder door de herfinanciering aan gunstige voorwaarden van een lening van 15 miljoen euro met 3-jaarlijks herzienbare rentevoet.

Onderstaande grafiek geeft duidelijk een dalende trend weer van de gewogen gemiddelde rentevoet van de laatste 8 jaar.

Gewogen gemiddelde rentevoet 2010-2018

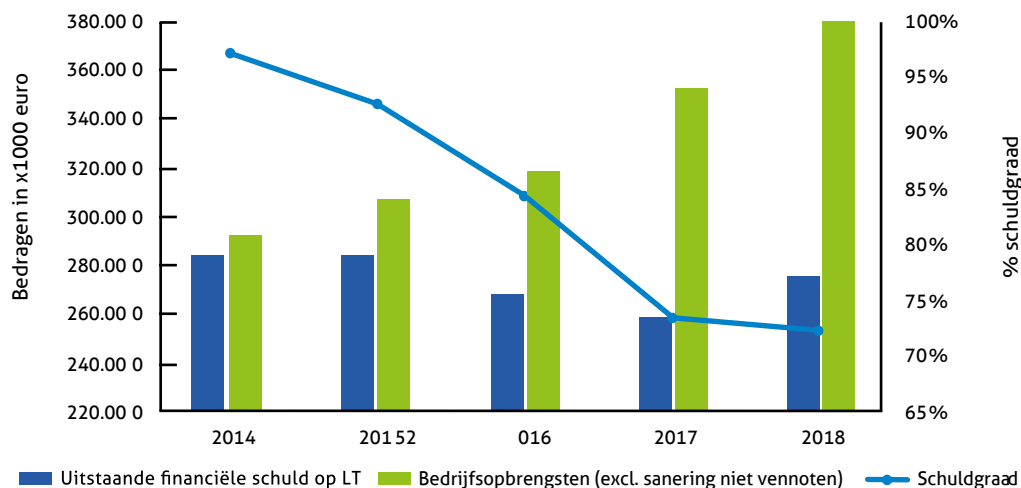
RATIOANALYSE

Schuldgraad

Uitgedrukt in x 1.000 euro	Code	2014	2015	2016	2017	2018
Uitstaande financiële schuld	173/4 - 42 - 43	284.646	285.663	269.349	260.063	276.402
Bedrijfsopbrengsten (excl. sanering niet-vennoten)	70/74 - Sanering	293.018	308.224	319.139	353.401	382.264
SCHULDGRAAD		97,1%	92,7%	84,4%	73,6%	72,3%

Door een **evenwicht** tussen **investeringen en inkomsten** te bewaren, trachtDe Watergroep de schuldgraad onder controle te houden. De schuldgraad komt neer op de totale financiële schuld gedeeld door de inkomsten voor De Watergroep. De maximale bovengrens voor heel De Watergroep bedraagt 105%.

Evolutie schuldgraad

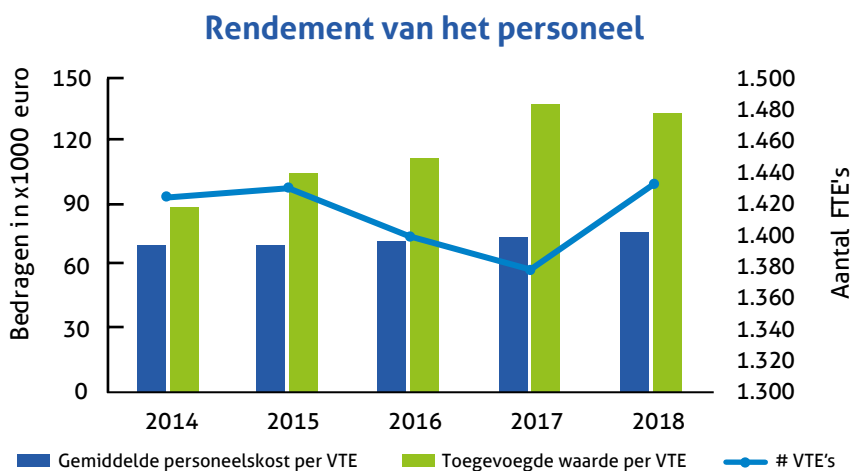

Wanneer we de evolutie van de schuldgraad over de jaren bekijken, zien we dat deze **gunstig evolueert**.

In 2014 bedroeg de schuldgraad nog 97,1%. Op 31 december 2014 werd de Intercommunale Watermaatschappij (IWM) overgenomen door De Watergroep. De lening ter financiering van de overname werd in de rekeningen van 2014 opgenomen. Gezien het moment van de overname (31 december) stond hier nog geen omzet tegenover. In 2015 bleven de schulden quasi gelijk, maar werd er ook omzet gerealiseerd uit de facturatie aan de overgenomen IWM-klanten. Hierdoor daalde de schuldgraad naar 92,7%. Door de toename van de bedrijfsopbrengsten en de positieve liquiditeitspositie van De Watergroep kon de financiële schuld afgebouwd worden in 2016 en 2017, wat een positieve impact had op de schuldgraad.

De overname van de 11 gemeenten uit de Vlaamse Rand rond Brussel werd grotendeels gefinancierd met eigen middelen. De resterende 15 miljoen euro werd betaald met een bijkomende lening. De omzetstijging compenseert de toename van de schuld, wat ervoor zorgt dat de schuldgraad zelfs nog verder zakt. Dit moet een gezonde financiële basis geven voor de geplande investeringen.

Toegevoegde waarde per VTE

In 2018 steeg het aantal gemiddelde Voltijdse Equivalenten (VTE's) met 54,5 t.o.v. 2017. De personeelskosten namen toe met 6,77% door de indexverhoging van 2% in oktober, de verhoging van de pensioenbijdrage van 52,5% naar 54,5% en de overgenomen Vivaqua-medewerkers. Hierdoor neemt de gemiddelde personeelskost per VTE toe van 75.000 euro in 2017 naar 77.000 euro in 2018. De toegevoegde waarde per VTE, of anders gezegd de efficiëntie per personeelslid, daalt lichtjes van 138.000 euro naar 134.000 euro. Belangrijk is dat de toegevoegde waarde per VTE een stuk hoger blijft dan de gemiddelde personeelskost per VTE. Een gemiddeld personeelslid voegt meer waarde toe aan de onderneming dan dat hij/zij aan de onderneming kost.

EBIT

OMSCHRIJVING – uitgedrukt in < 1.000 euro	Rubriek	2014	2015	2016	2017	2018
Omzet	70	481.902	565.926	567.050	613.983	669.064
Kost voorraad	60/71	-7.379	-6.725	-6.782	-6.790	-5.829
Diensten en diverse goederen	61	-375.587	-429.238	-436.715	-446.913	-495.401
Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen	62	-100.551	-100.661	-101.395	-103.276	-110.270
Andere bedrijfskosten	640/8	-24.328	-14.805	-15.528	-18.319	-23.068
Andere bedrijfsopbrengsten	74	98.619	72.614	80.311	78.094	80.078
Geproduceerde vaste activa	72	11.588	9.960	15.422	7.032	5.216
EBITDA		84.264	97.072	102.364	123.810	119.792
EBITDA %		17,5%	17,2%	18,1%	20,2%	17,9%
Afschrijvingen en waardeverminderingen op immateriële en materiële vaste activa	630	-68.044	-74.749	-77.427	-81.923	-88.047
Voorzieningen voor risico's en kosten	635/7	1.705	5.535	-628	-13.077	-6.016
Waardeverminderingen op voorraden en handelsvorderingen	631/4	772	-289	-1.104	-2.224	876
EBIT		18.696	27.569	23.205	26.585	26.605
EBIT %		3,9%	4,9%	4,1%	4,3%	4,0%
Niet-recurrante bedrijfskosten/opbrengsten	66A/76A	-12.726	3.060	669	4.095	378
Financieel resultaat	65/75	-2.034	-2.025	-747	1.045	1.031
WINST VAN HET BOEKJAAR		3.936	28.604	23.128	31.726	28.014
WINST %		0,8%	5,1%	4,1%	5,2%	4,2%

RESULTATENREKENING PER DIVISIE

De Watergroep is actief in drie marktsegmenten: drinkwater, afvalwater en industriewater. Zij rapporteert haar resultaten analytisch volgens deze divisies. Om tot een resultaat per divisie te komen, werd er een set van regels afgesproken. Geleverde prestaties tussen de divisies worden aan afgesproken tarieven doorgerekend. De divisies afvalwater en industriewater doen een beroep op een aantal ondersteunende diensten binnen drinkwater. Jaarlijks wordt er afgesproken van welke diensten er gebruik zal worden gemaakt, in welke mate en tegen welke kostprijs.

Onderstaande tabel geeft het resultaat per divisie:

ANALYTISCHE RESULTATEN – uitgedrukt in x 1.000 euro	2017	2018
DRINKWATER	23.338	22.963
AFVALWATER	7.856	4.720
RioP - RR Riopact-vennoten	8.149	6.783
Riopact (BU riolen & stille handelsvennootschap)	189	-687
Sanering - niet-vennoten	-482	-1.376
INDUSTRIE & SERVICES	532	332
TOTAAL	31.726	28.014

Binnen de **divisie afvalwater** wordt er een **bijkomende opdeling** gemaakt.

De **RioP**-rekeningen zijn **niet solidair**. Per Riopact-vennoot wordt er jaarlijks een resultaat vastgesteld. Het resultaat dat toekomt aan de individuele gemeente mag niet gebruikt worden voor het wegwerken van eventuele negatieve resultaten van andere waterdiensten.

De Watergroep en Aquafin beslisten om vanaf 1 januari 2015 hun bestaande samenwerking op het vlak van afvalwaterbeheer te integreren in een **stille handelsvennootschap** waarbij de resultaten van die activiteit op een 50/50-basis worden gedeeld tussen beide partners. De Watergroep heeft als beherende vennoot de boekhouding van de stille handelsvennootschap in de eigen boekhouding geïntegreerd. De prestaties van de stille handelsvennootschap kunnen geïdentificeerd worden door het gebruik van 'specifieke' financiële dimensies. Op jaareinde wordt 50% van het resultaat van de stille handelsvennootschap toegewezen aan enerzijds de stille vennoot i.e. Aquafin en anderzijds De Watergroep. Het deel van de marge dat toekomt aan De Watergroep (50%) wordt toegerekend aan de business unit Riolen (divisie afvalwater).

Het derde luik binnen de divisie afvalwater heeft betrekking op het **sanerings**gebeuren van de niet-Riopact-vennoten.

DE RESULTAATVERWERKING

Wat de bestemming van de winst van het boekjaar per einde 2018 ten bedrage van 28 miljoen euro betreft, stelt de raad van bestuur van De Watergroep voor aan de algemene vergadering het resultaat als volgt te verwerken:

- Resultaat drinkwateractiviteit (23 miljoen euro): toe te wijzen aan de onbeschikbare reserves,
- Resultaat rioolactiviteit (4,7 miljoen euro): over te dragen naar het volgende boekjaar,
- Resultaat business unit Industrie en Services (0,3 miljoen euro): over te dragen naar het volgende boekjaar.

KWIJTING VERLENEN

De raad stelt tevens voor om kwijting te verlenen aan de bestuurders en aan de commissaris voor het uitgeoefende mandaat gedurende het boekjaar 2018.

Bijkomende elementen

BELANGRIJKE GEBEURTENISSEN DIE NA HET EINDE VAN HET BOEKJAAR HEBBEN PLAATSGEVONDEN

Niet van toepassing.

BESCHRIJVING VAN DE RISICO'S EN ONZEKERHEDEN

Gelet op de maatschappelijke functie als drinkwaterbedrijf is risicomanagement voor De Watergroep van groot belang. Risicomanagement maakt binnen De Watergroep op meerdere niveaus deel uit van de besluitvorming.

Driejaarlijks worden met behulp van integraal risicomanagement de voornaamste bedrijfsrisico's geïnventariseerd, gewogen, geprioriteerd en tot slot beheerst. Hierdoor kan De Watergroep weloverwogen keuzes maken die de kans op slagen van onze strategie vergroten. Door bewuste afwegingen te maken tussen de strategische doelen en de risico's die we bereid zijn te nemen, streven we naar een maatschappelijk verantwoorde bedrijfsvoering.

Om de risico's te beoordelen, wordt binnen De Watergroep volgende risicohouding gehanteerd:

RISICOCATEGORIE	RISICHOUDING	TOELICHTING
STRATEGISCH	Middel	De Watergroep is bereid om tot op zekere hoogte risico's te nemen om haar langetermijnvisie te realiseren. Er wordt gestreefd naar een optimale balans tussen risico en langetermijndoelstellingen.
OPERATIONEEL	Zeer laag tot laag	Risico's ten aanzien van de veiligheid van de medewerkers en de leveringszekerheid van kwalitatief hoogstaand drinkwater dienen zeer laag te worden gehouden. Voor processen die niet rechtstreeks met drinkwater in aanraking komen, is een lage bereidheid tot acceptatie van risico's afhankelijk van de inspanning die de risicobeheersing met zich meebrengt.
FINANCIËEL	Laag	Risico's ten aanzien van het financieel beleid worden zoveel mogelijk vermeden.
COMPLIANCE	Zeer laag	De Watergroep streeft ernaar te voldoen aan de wet- en regelgeving.

Strategische risico's

Het risico als gevolg van het onvoldoende opvolgen van toekomstige evoluties wordt als top strategisch risico weergegeven. Door de huidige sterk taakgerichte focus bestaat het risico dat De Watergroep onvoldoende kennis heeft van de toekomstige evoluties, waardoor de visie van toonaangevend drinkwaterbedrijf niet kan gerealiseerd worden.

Om beter gewapend te zijn tegen dit risico wordt de organisatiestructuur aangepast. Als beheersmaatregel is beslist De Watergroep te reorganiseren van een geografisch gestuurde organisatie naar een procesgestuurde organisatie, met veel meer aandacht voor kennisoverdracht en innovatie. In 2017 werden de nieuwe directieleden aangesteld, waardoor er sinds 1 januari 2018 geen geografische aansturing meer is op directieniveau. In 2018 werd het middenmanagement aangesteld en in het najaar van 2019 zou de volledige reorganisatie moeten afgerond zijn. Door de centrale aansturing zullen onafhankelijk van de locatie de beste praktijken worden toegepast. Daarnaast zal ook de nieuwe directie Innovatie de andere directies ondersteunen, zodat steeds de nieuwste ontwikkelingen en evoluties op een adequate manier binnen De Watergroep hun ingang zullen vinden.

Operationele risico's

Het risico dat de continuïteit van de dienstverlening niet te allen tijde gegarandeerd zou kunnen worden, wordt als grootste operationeel risico gezien tijdens de grootschalige reorganisatie van een geografische naar een procesgestuurde organisatie. Door het verschuiven van bevoegdheden en functies andere invullingen te geven, dreigen bepaalde taken tussen twee banken te vallen. Om dit risico het hoofd te bieden wordt de reorganisatie projectmatig (Meander) aangepakt. Er werd een tijdelijke projectleider aangesteld om het project in goede banen te leiden. Project Meander begeleidt en ondersteunt het traject en zorgt voor de nodige communicatie. Het uittekenen en invulling geven aan cruciale processen staat hierbij centraal. Het proces van de wachtdiensten werd prioritair behandeld. Dit moet ervoor zorgen dat calamiteiten met betrekking tot kwantiteit en kwaliteit van het drinkwater kunnen opgevangen worden.

Het niet voldoen aan leveringsverplichtingen wordt door De Watergroep als belangrijkste operationele risico omschreven. Dit risico is tweeledig. Ten eerste door onvoldoende toegang tot waterbronnen (zowel grond- als oppervlaktewater en zowel intern als extern) ontstaat het risico op tekort aan water, waardoor we onze klanten niet van voldoende drinkwater kunnen voorzien. Ten tweede door contaminatie van het water van bron tot aan de klant ontstaat het risico dat de drinkwaternormen worden overschreden en het geleverde water niet aan de vereiste kwaliteitsnormen voldoet.

Om te allen tijde het vereiste volume drinkwater te kunnen leveren, bestaan voor het volledige leveringsgebied leveringsplannen. Om een beeld te krijgen van de robuustheid van de leveringszekerheid is voor elke installatie of hoofdleiding in kaart gebracht hoe een uitval kan opgevangen worden via de beschikbare reserv capaciteit en/of via verbindingsmogelijkheden met andere gebieden. Uit deze sterkte/zwakteanalyse worden benodigde investeringen afgeleid om de leveringszekerheid te verbeteren, zoals uitbreiden van de wincapaciteit uit grond- of oppervlaktewater, verhogen van de zuiveringscapaciteit, versterken van het toevoernet of verbindingen met andere drinkwaterbedrijven.

Als beheersmaatregel voor het kwaliteitsrisico heeft De Watergroep waterveiligheidsplannen opgesteld waarin alle huidige en toekomstige risico's voor de winning, de zuivering en de distributie van drinkwater worden geïdentificeerd. Alle denkbare bedreigingen zijn nauwkeurig geïnventariseerd. Expertgroepen hebben de bedreigingen beoordeeld en het risico bepaald. Risicomanagement is een continu proces, daarom worden de waterveiligheidsplannen periodiek getest en herzien. Er is een coördinator waterveiligheidsplannen actief die deze planning- en controlecyclus vastlegt en bewaakt. Zo kunnen we de permanente levering van kwaliteitsvol drinkwater, nu en in de toekomst, nog beter waarborgen.

Naast de waterveiligheidsplannen zorgen een 24/7-wachtdienst, redundante informatica- en communicatiesystemen en een goed uitgewerkt staalnameprogramma voor een optimale controle. Het aangaan van langlopende overeenkomsten met andere drinkwaterbedrijven en de uitbouw van een nooddrinkwatervoorziening in samenspraak met AquaFlanders laten eveneens toe bij calamiteiten snel een oplossing te bieden en de klanten een minimale dienstlevering te waarborgen.

Financiële risico's en gebruik van financiële instrumenten

Het debiteurenrisico en het renterisico worden als belangrijkste financiële risico's aanzien.

Om het debiteurenrisico te beperken, rekent De Watergroep op een goed uitgebouwd intern debiteurenbeheer. Er wordt gewerkt met een driemaandelijke voorschotfacturatie die ervoor zorgt dat het risico per openstaande drinkwaterfactuur beperkt blijft. Indien deze maatregelen niet zorgen voor een tijdige inning is het mogelijk een beroep te doen op het uitgewerkte externe debiteurenbeheer, dat opgesplitst wordt in een minnelijke en een gerechtelijke fase.

Het renterisico wordt beheerst door zowel de oorzaak als de gevolgen ervan aan te pakken. De Watergroep probeert de schuldenlast te beperken door de opmaak van een investeringsplan op lange termijn, een uitgavenbudget en een uitgewerkt monitoringsysteem om de schuldgraad optimaal te beheersen. Door een permanente opvolging van de uitstaande leningen en een maximale spreiding over looptijden, aanbieders en vervaldagen wordt het financiële risico beperkt. Om inzicht te verwerven in het maturiteitsprofiel en de spreiding van de uitstaande schulden wordt verwezen naar de bespreking van de 'financiële schulden (170/174-42-43)' en 'de schuldratio'.

Financiële instrumenten: Interest Rate Swap

Wanneer door omstandigheden de som van de renteherzieningen en het te herfinancieren bedrag opmerkelijk hoger is dan gemiddeld, veroorzaakt dit een renterisico dat kan ingedeekt worden. In dat geval kan bijgestuurd worden door gebruik van financiële instrumenten. Om deze reden werd al in 2012 een Interest Rate Swap (IRS) doorgevoerd, die is ingegaan op 30 november 2015. De rente op een langetermijnkrediet werd door middel van een IRS vastgeklikt. Het betreft een lening op 20 jaar, afgesloten op 30 november 2010 met een initieel ontleend kapitaal van 30 miljoen euro en met constante kapitaalaflossingen.

De jaarlijkse aflossing blijft behouden, de 5-jaarlijks herzienbare rente gebaseerd op ISDAFIX 5 jaar +48 basispunten werd omgezet in een vaste rentevoet van 3,265% per jaar. Op dit moment staat voor de lening nog 18 miljoen euro open. De jaarlijkse aflossingen bedragen 1,5 miljoen euro. De IRS vermindert het renterisico en draagt tegelijk bij tot een grotere spreiding in de looptijden van de leningenportefeuille. Merk op dat deze transactie enkel dient ter indekking en niet ter speculatie. De Swap zal conform de raadsbeslissing en ongeacht het resultaat tot de vervaldatum worden aangehouden. Dit is de reden waarom geen aparte provisies dienen geboekt te worden.

WERKZAAMHEDEN OP HET GEBIED VAN ONDERZOEK EN ONTWIKKELING

Ook in 2018 blijft De Watergroep sterk inzetten op Onderzoek en Ontwikkeling. Zo werd er een aparte directie Innovatie opgericht waarbinnen een speciale focus op Onderzoek en Ontwikkeling gelegd wordt. Deze afdeling streeft 5 strategische doelstellingen na:

Samenwerking en klantentevredenheid

Omdat De Watergroep haar toonaangevende positie in Vlaanderen wil versterken, werken maar liefst 28 interne experts uit verschillende diensten samen aan innovatieve projecten. Hun kennis wordt versterkt door de samenwerking met externe partners. Er wordt nauw samengewerkt met andere drinkwaterbedrijven in het Bedrijfstechnische Onderzoek (BTO) en Water In Circulaire Economie (WICE), waarbij er vooruitstrevend onderzoek gedaan wordt naar biologische en chemische veiligheid, bronnen, distributie, zuivering en hydro-informatica. Verder wordt er ook samengewerkt met onderzoeksinstituten zoals VITO (onderzoek op maat) en onderwijsinstellingen zoals UGent (alle onderzoek rond water op 1 centrale plaats bundelen) en KULeuven (begeleiden van masterproeven en doctoraatsstudies). De Watergroep wil op de hoogte blijven van de laatste ontwikkelingen en is daarom lid van een aantal innovatie fora zoals TAG/Isle, Swan en WaterCircle. De Watergroep stelt eigen installaties ter beschikking van kmo's om hen te ondersteunen bij de ontwikkeling van nieuwe technologieën. Tot slot neemt De Watergroep deel aan een aantal Europese subsidieprojecten, zodat de kennis en expertise gedeeld kan worden met de rest van Europa.

Om meer in te spelen op de wensen van onze klanten zetten we binnenkort AI (Artificial Intelligence) en VR (Virtual Reality) in voor educatieve doeleinden en antwoordt een chatbot sneller op eenvoudige, terugkerende vragen van onze klanten.

Data en industrie 4.0

De massa aan gegevens die De Watergroep dagelijks produceert (meetgegevens, klantgegevens, laboratoriumdata, ...) wordt gebruikt om verschillende processen beter te begrijpen en in kaart te brengen. Zo brengt Leakredux lekverliezen in kaart en wordt het gebruik en delen van data beter beschermd door het Europees H2020-project, genaamd 'STOP-IT'.

Procesverbetering

Om de waterbeschikbaarheid en waterkwaliteit te verhogen, werkten de experts van Waterbronnen en Procestehnologie samen om algenbloei tegen te gaan, om een oplossing te vinden omtrent de aanwezigheid van nitraat, microplastics en geneesmiddelen in het water en werden innovatieve manieren uitgewerkt om water op te slaan in brakwatergrondlagen. Dit project werd beloond door het binnenhalen van de BTO-implementatieprijs.

Decentrale watervoorziening

Om te voldoen aan de autonomie van de klant, werkt De Watergroep mee aan het Vlaanderen Circulair-project én aan het Europese 'Life Local Water Adapt' waarbij interne experts samen met externe partners een duurzame, gesloten waterkringloop ontwikkelen.

Circulaire economie, energie en duurzaamheid

De Watergroep onderneemt zelf ook acties om circulair water te produceren. In het kader van het Europese Interreg project 'NureDrain' worden de afvalstromen omtrent ijzer en aluminiumslib gevaloriseerd tot filtermateriaal. De Watergroep investeerde ook in het internationaal initiatief 'AluCircle', een project dat het valoriseren van aluminiumslib door kmo's stimuleert.

Financieel overzicht

In 2018 waren 28 collega's betrokken bij verschillende onderzoeksprojecten. Ongeveer 11.910 uur (7,3 VTE) werd hieraan besteed, wat overeenkomt met een loonkost van 834.000 euro. De lidmaatschappen, labo-analyses en de aankoop van verschillende materialen en consumables voor het succesvol uitvoeren van de projecten bedroeg 1,263 miljoen euro. Dankzij de korting op de bedrijfsvoorheffing (Belspo) en verschillende subsidiekanalen (Interreg, Life, H2020, Vlaanderen Circulair) kon er 320.000 euro gerecupereerd worden. Samengevat werd er 1,777 miljoen euro vrijgemaakt voor Onderzoek en Ontwikkeling, wat overeenkomt met 0,56% van de totale drinkwateromzet van 2018.

HET BESTAAN VAN BIJKANTOREN

Niet van toepassing.

BELANGRIJKE VERLIEZEN

Niet van toepassing.

OMSTANDIGHEDEN DIE DE ONTWIKKELING VAN DE VENNOOTSCHAP AANMERKELIJK KUNNEN BEINVLOEDEN

Niet van toepassing.

AUDITCOMITE

Ten minste één lid van het auditcomité is een onafhankelijk bestuurder die de nodige deskundigheid bezit op het gebied van boekhouding en audit.

BIJKOMENDE INFORMATIE

KAPITAALSUBSIDIES - (Art. 100, 5°c W.Venn.)

In 2018 werden er door het Vlaamse Gewest in het kader van rioleringsprojecten voor 1,7 miljoen euro kapitaalsubsidies toegekend. Er werd een bedrag uitbetaald van 1,5 miljoen euro m.b.t. eerder toegekende subsidies.

REMUNERATIEVERSLAG (Art. 100, 6°/3 W.Venn.)

VERGOEDINGEN BESTUURSORGANEN

Raad van bestuur

De vergoedingen die De Watergroep aan haar bestuurders betaalt, beantwoorden aan het besluit van de Vlaamse regering van 9 maart 2007 tot regeling van de vergoedingen van de bestuurders van de publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigde agentschappen van de Vlaamse overheid, en van de regeringsafgevaardigden die toezicht uitoefenen bij deze agentschappen.

Vaste vergoeding op jaarbasis

Leden van de raad van bestuur krijgen een vaste vergoeding op jaarbasis. Voor de maanden januari tot en met september 2018 bedroeg het jaarbedrag 2.987,76 euro, voor de maanden oktober tot en met december bedroeg het jaarbedrag 3.047,50 euro. De vergoeding wordt vastgesteld in maandelijkse schijven. Als het mandaat van een lid van de raad van bestuur in een bepaald jaar minder dan 12 maanden bestrijkt, wordt het bedrag van de vaste vergoeding berekend in maanden.

Presentiegeld per vergadering

Het presentiegeld per vergadering bedroeg in 2018 voor de maanden januari tot en met september 298,78 euro. Voor de maanden oktober tot en met december 2018 bedroeg het presentiegeld per vergadering 304,76 euro. Dit geldt enkel voor formele vergaderingen van de statutaire bestuursorganen, voor tijdelijke en permanente comités en voor de prestaties die door de leden van de raad van bestuur worden verricht in het kader van een officiële opdracht.

Voor de voorzitter van de raad van bestuur worden de vergoedingen verdubbeld.

De leden van een comité ontvangen per bijgewoonde vergadering van dit comité een vergoeding gelijk aan het presentiegeld voor de deelname aan een vergadering van de raad van bestuur. De bestuurder die een comité voorzigt, ontvangt een dubbel presentiegeld.

Lid van het provinciaal comité en/of van het provinciaal bureau.

Het presentiegeld voor de deelname aan de vergaderingen van de provinciale bureaus en de provinciale comités bedroeg 209,15 euro voor de maanden januari tot en met september 2018. Voor de maanden oktober tot en met december 2018 bedroeg het presentiegeld per vergadering 213,33 euro. De voorzitters van deze organen ontvangen dubbel presentiegeld. Dit presentiegeld is ook van toepassing voor leden van de raad van bestuur die deel uitmaken van de provinciale bestuursorganen.

Kilometervergoeding

De deelname aan vergaderingen geeft recht op vergoedingen voor de reiskosten. Hiervoor geldt de regeling die van toepassing is op de personeelsleden van De Watergroep en in de overheidssector in het algemeen. De kilometervergoeding bedroeg voor de maanden januari tot en met september 0,3460 euro, voor de maanden oktober tot en met december 0,3573 euro.

Remuneratieverslag

REMUNERATIEVERSLAG 2018 - UITGEDRUKT IN €						
Naam	Looptijd mandaat	Functie	Vaste vergoeding	Zitpenningen	Onkosten	Totaal fiscale fiche
Kristel Gevaert	volledig jaar 2018	Beheerder	3.003	11.747	870	15.620
Mieke Offeciers	volledig jaar 2018	Beheerder	3.003	7.190	0	10.193
Luc Asselman	volledig jaar 2018	Beheerder	3.003	16.294	836	20.133
Danny Deneuker	volledig jaar 2018	Beheerder	3.003	13.642	2.012	18.657
Christel Verlinden	volledig jaar 2018	Beheerder	3.003	6.714	664	10.381
Dirk Claes	volledig jaar 2018	Beheerder	3.003	7.424	476	10.903
Luc Van De Caveye	volledig jaar 2018	Beheerder	3.003	14.309	1.866	19.177
Eric De Keyser	volledig jaar 2018	Beheerder	3.003	8.443	1.757	13.203
Hedwig Kerckhove	volledig jaar 2018	Beheerder	3.003	9.758	591	13.351
Annie Mervillie	volledig jaar 2018	Beheerder	3.003	7.606	894	11.504
Francis Bosmans	volledig jaar 2018	Beheerder	3.003	7.271	984	11.257
Mieke Van Hootegem	volledig jaar 2018	Voorzitter	6.005	22.461	4.705	33.172
Dirk Robbeets	volledig jaar 2018	Beheerder	3.003	7.933	300	11.236
Charlotte Van Strydonck	volledig jaar 2018	Beheerder	3.003	6.413	819	10.235
Gerald Kindermans	volledig jaar 2018	Beheerder	3.003	6.300	1.002	10.305
Laurence Bataille	volledig jaar 2018	Beheerder	3.003	7.489	741	11.232
Gunther Coppens	volledig jaar 2018	Beheerder	3.003	8.001	487	11.491
Pieter De Cuyper	volledig jaar 2018	Regeringscommissaris	3.003	3.001	69	6.073
Michiel Van Peteghem	volledig jaar 2018	Regeringscommissaris	3.003	4.495	0	7.498

Goedgekeurd door de raad van bestuur van 29 maart 2019

Mieke Van Hootegem
voorzitter raad van bestuur

Hans Goossens
directeur-generaal

Toelichting jaarrekening

De volgende pagina's geven de verkorte versie weer van de jaarrekening van De Watergroep. De integrale jaarrekening wordt gepubliceerd bij de Balanscentrale van de Nationale Bank binnen de maand na goedkeuring door de algemene vergadering. De commissarissen hebben bij de jaarrekening van De Watergroep een goedkeurende verklaring zonder voorbehoud gegeven.

Balans De Watergroep – activa

ACTIVA	Code	2018	2017
Oprichtingskosten	20	0,00	0,00
Vaste activa	21/28	1.467.830.888,87	1.355.496.048,61
Immateriële vaste activa	21	29.177.665,13	20.656.416,51
Materiële vaste activa	22/27	1.426.304.640,43	1.322.951.580,39
A. Terreinen en gebouwen	22	254.834.555,40	258.119.993,83
B. Installaties, machines en uitrustingen	23	964.601.511,71	886.909.037,56
C. Meubilair en rollend materieel	24	7.057.233,52	6.203.387,79
D. Leasing en soortgelijke	25	0,00	0,00
E. Overige materiële vaste activa	26	0,00	0,00
F. Activa in aanbouw en vooruitbetalingen	27	199.811.339,80	171.719.161,21
Financiële vaste activa	28	12.348.583,31	11.888.051,71
Vlottende activa	29/58	202.507.862,95	229.557.894,05
Vorderingen op meer dan één jaar	29	898.540,46	1.020.594,38
Vorraden en bestellingen in uitvoering	3	7.905.906,34	5.654.444,61
Vorderingen op ten hoogste één jaar	40/41	163.673.787,51	157.168.823,63
A. Handelsvorderingen	40	113.003.811,95	111.785.754,32
B. Overige vorderingen	41	50.669.975,56	45.383.069,31
Geldbeleggingen	50/53	5.000.469,10	51.941.338,74
A. Eigen aandelen	50	0,00	0,00
B. Overige beleggingen	51/53	5.000.469,10	51.941.338,74
Liquide middelen	54/58	23.257.016,13	11.764.553,87
Overlopende rekeningen	490/1/5	1.772.143,41	2.008.138,82
Totaal ACTIVA	20/58	1.670.338.751,82	1.585.053.942,66

Balans De Watergroep – passiva

PASSIVA	Code	2018	2017
Eigen vermogen	10/15	1.180.695.418,88	1.126.794.401,44
Kapitaal	10	691.551.946,43	662.388.578,82
A. Geplaatst kapitaal	100	931.803.650,00	902.640.250,00
B. Niet opgevraagd kapitaal	101	-240.251.703,57	-240.251.671,18
Herwaarderingsmeerwaarden	12	118.102.664,90	127.676.782,15
Reserves	13	188.091.066,26	155.554.381,83
Overgedragen winst/verlies	14	85.049.536,80	79.997.912,70
Kapitaalsubsidies	15	97.900.204,49	101.176.745,94
Vorzieningen en uitgestelde belastingen	16	26.698.915,95	20.682.700,61
Schulden	17/49	462.944.416,99	437.576.840,61
Schulden op meer dan één jaar	17	255.551.756,83	240.402.210,78
A. Financiële schulden	170/4	255.551.459,36	240.401.913,31
B. Handelsschulden	175	0,00	0,00
C. Vooruitbetalingen op bestellingen	176	0,00	0,00
D. Overige schulden	178/9	297,47	297,47
Schulden op ten hoogste één jaar	42/8	191.862.259,28	176.290.700,86
A. Schulden +1j die binnen het jaar vervallen	42	21.661.415,65	20.511.481,28
B. Financiële schulden	43	0,00	0,00
C. Handelsschulden	44	107.379.595,45	102.065.321,07
D. Ontvangen vooruitbetalingen	46	31.874.869,38	31.347.723,85
E. Schulden met betrekking tot belastingen, bezoldigingen en sociale lasten	45	8.137.394,88	7.661.216,05
F. Overige schulden	47/48	22.808.983,92	14.704.958,61
Overlopende rekeningen	492/3	15.530.400,88	20.883.928,97
Totaal PASSIVA	10/49	1.670.338.751,82	1.585.053.942,66

Resultatenrekening De Watergroep

RESULTATENREKENING	Code	2018	2017
Bedrijfsopbrengsten	70/76A	755.877.935,63	703.064.257,22
Omzet	70	669.064.470,30	613.982.854,43
Drinkwater		289.392.901,66	263.534.211,48
Vastrecht drinkwater		43.528.672,95	41.243.885,66
Verbruik drinkwater		238.196.324,22	215.585.976,20
Capaciteitsvergoeding		7.667.904,49	6.704.349,62
Sanering		328.311.361,12	305.941.742,18
Vastrecht zuivering		15.852.438,49	14.962.455,09
Vastrecht afvoer		23.796.600,86	22.485.355,48
Bijdrage/vergoeding zuivering		127.045.803,19	115.632.530,23
Bijdrage/vergoeding afvoer		161.616.518,58	152.861.401,38
Andere omzet		51.360.207,52	44.506.900,77
Waterleveringen aan derden		10.214.082,32	9.378.467,27
Leveringen ander water (industriewater, grijs water,...)		3.515.377,61	2.818.978,24
Prestaties aftakkingen (plaatsen en herstellen watermeters ...)		6.446.330,17	6.010.768,61
Keuringen		3.095.504,40	2.763.773,19
Dienstverlening sanering		11.147.704,77	10.807.593,29
Rioleringen		14.667.680,74	10.066.888,70
Overige omzet		2.273.527,51	2.660.431,47
Voorraad goederen in bewerking	71	667.739,26	-209.748,24
Geproduceerde vaste activa	72	5.216.465,59	7.032.173,17
Andere bedrijfsopbrengsten	74	80.078.183,41	78.093.884,32
Werkingsstoelage mina-fonds		60.923.313,06	57.438.187,75
Debiteurenopvolging		7.494.954,65	7.162.293,45
Gerecupereerde kosten		8.047.114,44	10.058.676,51
Diverse operationele opbrengsten		3.612.801,26	3.434.726,61
Niet-recurrente bedrijfsopbrengsten	76A	851.077,07	4.165.093,54

Resultatenrekening De Watergroep (vervolg)

Bedrijfskosten	60/66A	-728.895.173,37	-672.383.694,59
Handelsgoederen, grond- en hulpstoffen	60	-6.496.519,16	-6.580.686,40
Diensten en diverse goederen	61	-495.400.800,47	-446.913.244,93
Kosten sanering		-372.762.193,32	-348.283.737,75
Kosten zuivering		-203.821.554,74	-188.033.173,07
Kosten afvoer		-168.940.638,58	-160.250.564,68
Andere diensten en diverse goederen		-122.638.607,15	-98.629.507,18
Water voor doorverkoop		-38.693.664,99	-28.999.216,95
Werken aannemers		-23.143.036,13	-17.970.542,24
Chemische producten		-5.490.487,66	-4.752.685,53
Elektriciteit		-9.218.134,55	-9.336.957,58
Onderhoud infrastructuur		-6.547.838,52	-5.797.076,18
Informatica		-9.593.962,71	-8.709.087,31
Postkosten		-5.016.761,95	-4.870.234,38
Voertuigen		-3.165.578,83	-2.759.332,47
Overige diensten en diverse goederen		-21.769.141,81	-15.482.729,50
Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen	62	-110.269.799,48	-103.275.975,86
Bezoldigingen en sociale lasten		-81.317.974,31	-75.426.580,15
Pensioenbijdragen		-24.894.080,07	-23.999.317,44
Andere personeelskosten		-4.057.745,10	-3.850.078,27
Afschrijvingen en waardeverminderingen op vaste activa	630	-88.047.135,26	-81.923.488,75
Waardeverminderingen op voorraden en handelsvorderingen	631/4	876.348,51	-2.223.952,44
Voorzieningen voor risico's en kosten	635/7	-6.016.215,34	-13.077.319,83
Andere bedrijfskosten	640/8	-23.068.180,88	-18.319.057,72
Taks waterleveringen en oppervlaktewater		-9.326.063,69	-8.669.837,73
Sloop		-1.419.144,78	-1.569.070,80
Minderwaarden op handelsvorderingen		-8.783.631,09	-3.974.152,79
Diverse operationele kosten		-3.539.341,32	-4.105.996,40
Niet-recurrente bedrijfskosten	66A	-472.871,29	-69.968,66
BEDRIJFSWINST (verlies -)		26.982.762,26	30.680.562,63
Financiële opbrengsten	75/76B	4.864.813,32	4.896.823,63
Financiële kosten	65/66B	-3.833.384,30	-3.851.546,89
WINST (verlies -) van het boekjaar vóór belasting		28.014.191,28	31.725.839,37

Gecoördineerde waarderingsregels

(KB van 08.10.1976 – art. 15 al.2)

(goedgekeurd door de raad van bestuur in zitting van 22 december 2017)

A. Afschrijvingen

Vanaf 1 januari 1998 worden alle activa pro-rata temporis afgeschreven.

Oprichtingskosten (20xxxx)

De oprichtingskosten worden onmiddellijk ten laste van de resultatenrekening genomen.

Immateriële vaste activa (21xxxx)

- Computersoftware (**21100X**): wordt lineair afgeschreven over 36 maand (33%).
- Knowhow (**21120X**): wordt lineair afgeschreven over een termijn van 5 jaar (20%).
- Handelsfonds (**21200X**): wordt afgeschreven over een termijn van 5 jaar (20%).

Materiële vaste activa (22xxxx/27xxxx)

1. Terreinen (22000X + 22200X) (inclusief bovengrondse innemingen)

- Terreinen worden niet afgeschreven, ook niet wanneer er later een gebouw wordt opgericht.
- Terreinen die deel uitmaken van een aangekocht bebouwd onroerend goed en waarbij geen afzonderlijke waardering kon bekomen worden tussen het terrein en het gebouw (enkel van toepassing voor aankopen t.e.m. 1990): worden afgeschreven als integrerend bestanddeel van de totale waarde van het aangekocht onroerend goed.

2. Gebouwen (221XXX + 222XXX)

2.1. Administratie- en exploitatiegebouwen (22100X + 22200X)

- Verwezenlijkt tot en met 31-12-1995: wordt lineair afgeschreven over 50 jaar (2%).
- Verwezenlijkt vanaf 1-1-1996: wordt lineair afgeschreven over 30 jaar (3,33%).

2.2. Productie- en toevoerinstallaties (22100X + 22200X) in de drinkwaterinfrastructuur (watertorens, reservoirs, drukinstallaties, pomp- en behandelingsstations)

- Verwezenlijkt tot en met 31-12-1990: deze werden vanaf 1-1-1991 tot en met 31-12-1995 lineair afgeschreven over 60 jaar (1,67%). Vanaf 1-1-1996 af te schrijven op de netto boekwaarde per 31-12-1995 en dit over 25 jaar in jaarlijkse gelijke schijven (4%) zodat de totale afschrijvingsduur gebracht wordt op 30 jaar.
- Verwezenlijkt met ingang van 1-1-1991 tot en met 31-12-1995: lineair af te schrijven over 50 jaar (2%).
- Verwezenlijkt vanaf 1-1-1996: lineair af te schrijven over 30 jaar (3,33%).

Wat de investering in **elektromechanische uitrusting (22110X)** van deze productie- en toevoerinstallaties in de drinkwaterinfrastructuur betreft (pompen, meet- en regelapparatuur, leidingen, schakelborden ..., kortom: de roeren- de goederen die onroerend door bestemming zijn geworden): lineair af te schrijven over 20 jaar (5%).

Wat **aanpassing- en renovatiewerken (22120X)** betreft die als investeringen beschouwd worden (waarde hoger dan 125.000 euro voor gebouwen):

- Indien het totale bedrag van dergelijke werken aan de gebouwen tussen 125.000 en 750.000 euro bedraagt, worden ze geactiveerd en lineair afgeschreven over 10 jaar (10%).
- Werken boven de 750.000 euro worden lineair afgeschreven over 20 jaar (5%) (**22130X**).

2.3. Rioolpompstations (22150X)

De investering in het bouwkundige deel van de rioolpompstations is lineair af te schrijven over 30 jaar (3,33%).

Wat de investering in elektromechanische uitrusting (22160X) van deze rioolpompstations betreft (pompen, meet- en regelapparatuur, leidingen, schakelborden..., kortom: de roerende goederen die onroerend door bestemming zijn geworden): lineair af te schrijven over 15 jaar (6,67%).

3. Activa verworven onder regime van erfpacht of enig ander zakelijk recht (22300X)

Worden lineair afgeschreven over de duur van de erfpacht of het zakelijk recht.

4. Contractueel watergebonden installaties (224XXX)

De contractueel watergebonden installaties (**22400X**) worden lineair afgeschreven over de duur van het contract. De membranen die deel uitmaken van de contractueel watergebonden installaties worden afgeschreven over 5 jaar voor ultrafiltratiemembranen (**22410X**) en over 3 jaar voor omgekeerde-osmose-membranen (**22420X**).

5. Spaarbekkens (225XXX)

De spaarbekkens De Blankaart en Kluizen worden lineair afgeschreven over 20 jaar (5%).

6. Leidingen (23010X) en riolen (23030X)

- Het onderscheid tussen aanvoerleidingen en distributieleidingen wordt bepaald op basis van de nominale diameter van de leiding: tot en met nominale diameter 150 mm gaat het om distributieleidingen.
- De drinkwaterleidingen (23010X) worden lineair afgeschreven over 45 jaar.
- De riolen (23030X) worden lineair afgeschreven over 45 jaar.
- Elke wijziging aan de leidingen (zowel nieuwe investeringen als vervangingsinvesteringen en buitengebruikstellingen) wordt geboekt op basis van de registraties in de project-accounting-module, die permanent wordt afgestemd met het GIS.

7. Kamers (op leidingen of riolen) (23020X)

De kamers worden lineair afgeschreven over een periode van 20 jaar.

8. IBA's (23040X)

Lineair af te schrijven over 15 jaar (6,67%).

9. Drinkwateraftakkingen (2306XX)

De aftakkingen worden lineair afgeschreven over 30 jaar.

10. Graafmachines (231XXX)

Lineair af te schrijven over 5 jaar (20%).

11. Groot gereedschap (compressoren, dammers, werfpompen enz.) (232XXX)

Lineair af te schrijven over 5 jaar (20%).

12. Informatica-uitrusting (hardware en systeemsoftware) (233XXX)

Lineair af te schrijven over 36 maanden (33%).

13. Precisie-instrumenten (234XXX)

Onder andere toestellen gebruikt in het kader van de landmeetkunde: lineair af te schrijven over 5 jaar (20%).

14. Telecommunicatieapparatuur (radio-uitrusting, modems, telefooncentrales en -toestellen, telefaxtoestellen, datatransmissielijnen...) (235XXX)

Alle nieuwe apparatuur lineair af te schrijven over 5 jaar (20%).

15. Meubilair (stoelen, kasten, bureaus enz.) (24000X)

Lineair af te schrijven over 10 jaar (10%).

16. Laboratoriumuitrusting (24020X)

Lineair af te schrijven over 5 jaar (20%).

17. Voertuigen (zware en lichte vrachtwagen, personenwagens en wagens voor dubbel gebruik) (24100X+24110X)

Lineair af te schrijven over 5 jaar (20%).

18. Leasing (25XXXX)

Af te schrijven over de duur van het contract.

B. Activeren van materiële vaste activa

Aangekochte materiele vaste activa

Deze activa worden geactiveerd op basis van de aankoop prijs, verhoogd met de notariskosten, de registratiekosten en desgevallend de kosten voor onteigening. Andere kosten zoals verlies van veldvruchten, opmetingen, voorlopige ingebruikneming, enz. worden in de resultaten opgenomen.

Met eigen middelen geproduceerde vaste activa (af te schrijven zoals de aangekochte materiele vaste activa)

Deze activa worden gewaardeerd tegen vervaardigingsprijs. Deze bevat naast de aanschaffingskosten van grondstoffen, verbruiksgoederen en hulpstoffen, de productiekosten die rechtstreeks aan het individuele product of aan de productengroep toerekenbaar zijn (direct costing). Voor de periode 2012 tot en met 2016 schreven de waarderingsregels voor dat ook de kosten van ontwerp, studie, controle op de uitvoering van de werken en de medewerking aan de oplevering (in het kort 'engineeringkosten') geactiveerd werden (integrale kostprijs).

Zolang deze activa niet volledig zijn afgewerkt, worden ze geboekt op de 'vaste activa in aanbouw'.

Tussenkomsten van derden

Tussenkomsten van derden in de financiering van materiële vaste activa worden op de overeenkomstige aanschaffingswaarde in mindering gebracht.

De afschrijving wordt berekend op de nettowaarde (aanschaffingswaarde – tussenkomsten derden).

C. Vorderingen op meer dan 1 jaar

Overige vorderingen (291XXX)

Waardeverminderingen volgens de contractuele bepalingen.

D. Voorraden

Magazijnvoorraden (30XXXX)

Waardebepaling van de voorraden bij het opstellen van de jaarlijkse inventarissen.

Met ingang van 1 januari 2000 wordt de voorraad gewaardeerd volgens de FIFO-methode.

Er wordt een waardevermindering van 100% geboekt op de voorraden ouder dan drie jaar.

Goederen in bewerking (32XXXX)

Deze worden gewaardeerd aan vervaardigingsprijs en bevatten enkel de directe kosten.

E. Geldbeleggingen en liquide middelen

De tegoeden aan bankinstellingen worden gewaardeerd aan hun nominale waarde. Een waardevermindering wordt geboekt indien de realisatiewaarde op afsluitdatum lager is dan de boekwaarde.

Betalingen in buitenlandse munt

De omzetting van euro in buitenlandse valuta gebeurt op basis van de officiële wisselkoersen op de dag van de transactie. Gezien de geringheid van de transacties met het buitenland, worden er geen provisies voor wisselkoersschommelingen aangelegd.

F. Voorzieningen voor risico's en kosten

Er wordt een voorziening voor risico's en kosten aangelegd voor de op afsluitdatum gekende risico's en mogelijke verliezen die ontstaan zijn tijdens het boekjaar of voorgaande boekjaren.

G. Vorderingen op ten hoogste een jaar

De voorziening voor dubieuze debiteuren wordt als volgt berekend:

(totale handelsvorderingen ouder dan één jaar aan 50%) + (totale handelsvorderingen ouder dan twee jaar aan 100%).

H. Onderzoek en ontwikkeling

De kosten verbonden aan onderzoek en ontwikkeling worden ten laste genomen van de resultatenrekening van het boekjaar waarin ze gemaakt werden.

I. Omzet uit waterverkoop

Gezien de systematiek en de periodiciteit van de facturatie binnen het verkoopproces wordt de factuurdatum als basis voor de omzetafgrenzingen weerhouden.

De Watergroep

WATER. VANDAAG EN MORGEN.

www.dewatergroep.be

Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening cvba

Maatschappelijke zetel

Vooruitgangstraat 189 • 1030 Brussel

T 02 238 94 11 • F 02 230 97 98

info@dewatergroep.be

BTW BE 0224 771 467